

Innhold

Innledning	9
Problemstillinger	10
<i>Kapittel 1</i>	
Kort historisk bakgrunn	15
Historiske myter	15
Balkan i middelalderen	20
På 1700-tallet - underlagt stormaktene	24
På slutten av 1800-tallet	26
Før første verdenskrig	26
<i>Kapittel 2</i>	
Den jugoslaviske staten: fra konge til kommunisme	29
Det jugoslaviske kongedømmet	29
Andre verdenskrig - okkupasjon og borgerkrig	31
Bruddet mellom Stalin og Tito	34
Titos «løsning» på det nasjonale spørsmålet	35
Grenser mellom republikkene	36
<i>Kapittel 3</i>	
1970- og 80-tallet: Gradvis oppsplitting	39
Økonomisk stagnasjon	39
Fragmentering av staten	40
Kommunistisk nasjonalisme	41
Kroatisk nasjonalisme	42
Albansk og serbisk nasjonalisme i Kosovo	42
Serbisk nasjonalisme og Slobodan Milošević	43
Slovenias vei mot pluralisme	46
<i>Tidslinje: 1970- og 80-tallet</i>	48
<i>Kapittel 4</i>	
1990-91: Oppløsningen av Jugoslavia	51
Kommunistpartiets sammenbrudd	51
De første flerpartivalgene	52
Serbia bryter opp føderasjonen	53
Uavhengighetserklæringene	54
Kunne oppløsningen vært unngått?	55
<i>Tidslinje: Oppløsningen</i>	58

Kapittel 5

Hvorfor ble det krig?	61
Århundregammelt hat?	61
Strid om grenser	62
Ideen om etnisk rene stater	63
Krigshissende propaganda	64
Religionens rolle	66
Den jugoslaviske hæren	67
Krigen i Slovenia	69
Paramilitære styrker	70

Kapittel 6

Krigen i Kroatia	73
Krajina-serbernes opprør	73
Kroatias forsvar	75
Krigen i Slavonia og ødeleggelsen av Vukovar	76
Beleiringen av Dubrovnik	79
Internasjonale fredsforøk	79
Følgene av krigen i Kroatia	80
<i>Tidslinje: Krigen i Kroatia</i>	82

Kapittel 7

1991: Forberedelser til krig i Bosnia-Hercegovina	85
Befolkningsstrukturen i Bosnia	85
Serberne og kroatene deler opp Bosnia	87
Bosnjakisk nasjonalisme	89
Den jugoslaviske hæren i Bosnia	91
Aktørene	93

Kapittel 8

Krigen i Bosnia-Hercegovina	95
Avstemning om uavhengighet	95
Krigsutbruddet - fra sammenstøt til massakren i Bijelina	96
Anerkjennelse - men serbisk maktovertagelse	97
«Etnisk rensing»	101
Bosnia mellom serbisk og kroatisk nasjonalisme	103
Bosnisk-serbiske styrker	105
Bosnjakiske styrker	106
Kroatiske styrker - to kroatiske nasjonalismer	108
1992: Kroatisk-serbisk krig	109
Ødeleggelse av kulturarv	111
Voldtekt som våpen	112
<i>Tidslinje: Bosnia 1992</i>	113
1993: Krig mellom kroater og bosnjaker	114
Brčko - et strategisk viktig område	116
Bihac - krig i krigen	116
Angrepet mot Srebrenica i 1993	117

<i>Tidslinje: 1993-94</i>	118
Beleiringen av Sarajevo	120
<i>Tidslinje: Beleiringen</i>	124
<i>Kapittel 9</i>	
Internasjonale aktører	127
Rollen til EF/EU	127
FNs rolle	129
«Sikre områder»	132
Natos rolle	133
USAs rolle	133
Russlands rolle	134
Kontaktgruppen	134
Muslimske land	134
Humanitær bistand	135
<i>Tidslinje: Fredsplaner for Bosnia</i>	136
<i>Kapittel 10</i>	
1995: Avslutning på krigen	139
Folkemordet i Srebrenica	140
Sto Milošević bak massakren?	143
Kroatene gjenerobrer Krajina	145
Internasjonal handling: FN og Nato griper inn	146
Kriges fasit - krigsofre	147
Hvorfor bombet man ikke før?	148
Dayton-avtalen - en bærekraftig avtale?	150
<i>Tidslinje: 1995</i>	153
<i>Kapittel 11</i>	
1998-99: Krig i Kosovo	155
Befolkningen i Kosovo	155
Apartheid i Kosovo	157
Kosovos frigjøringshær	157
Internasjonale forhandlinger	158
Natos krig mot Serbia og serbisk etnisk rensing	160
Krig uten FN-vedtak - illegal, men legitim?	164
Fortsettelseskrig i Preševo	165
<i>Tidslinje: Kosovo</i>	167
2001: Albansk opprør i Makedonia	168
<i>Kapittel 12</i>	
Konsekvenser av konflikten	171
Etter Tudman, Milošević og Izetbegović	171
Krigsforbrytertribunalet	173
Arven fra 90-tallet	178
Litteratur	189
Stikkord	197